

Liite 1: Maankäyttö – ja rakennuslain muutosehdotukset

Energiajärjestelmässä on meneillään suuria muutoksia niin sähkön kuin lämmön tuotannon suhteen. Samaan aikaan erilaisin toimin kannustetaan sekä uudiskohteissa että rakennusten perusparannusten yhteydessä tekemään uudistuksia, joilla pienennetään vuotuista energian kulutusta, mutta ei juurikaan pienennetä tehotarvetta.

Energiatilastoissa onkin nähtävissä mm. sähköenergian osalta se, ettei energian kulutus kasva, mutta huipputeho suurenee. On hyvä, että lakiluonnoksessa onkin yhdeksi energiatehokkuuden osaksi nostettu tehoon liittyvä resurssitehokkuus. Myös uusiutuvien sääriippuvaisten energialähteiden liittyessä yhä laajemmin sähköjärjestelmäämme on tärkeää luoda perusta älyverkoille. Tämäkin seikka puoltaa tehoon liittyvää ohjausta.

Lakiehdotuksessa esitetään tekniikkaa koskevaksi yleisvaatimukseksi, että rakennuksessa käytettävien rakennustuotteiden ja taloteknisten järjestelmien sekä niiden säätö- ja mittausjärjestelmien on oltava sellaisia, että energiankulutus ja tehontarve rakennusta ja sen järjestelmiä käyttötarkoituksensa mukaisesti käytettäessä jää vähäiseksi ja että energiankulutusta voidaan seurata.

Ehdotus toteaa hyvin tavoitetilan ja nostaa mittauksen tärkeään rooliin energiatehokkuuden parantamisessa. Vain mittauksen kautta syntyy oikeaa tietoa ja tietoisuutta erilaisten toimenpiteiden vaikuttavuudesta. Mittauksen käytännön toteutus tulee varmistaa vastaavantasoisella maininnalla asetuksessa.

117 g §

Energiatehokkuus

Rakennushankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava, että uusi rakennus sen käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla suunnitellaan ja rakennetaan lähes nollaenergiarakennukseksi siten, että energiaa ja luonnonvaroja kuluu säästeliäästi. Energiatehokkuutta määritettäessä eri energiamäärät muunnetaan yhteenlaskettavaan muotoon energiamuotojen kertoimien avulla. Kunkin energiamuodon kerrointa määritettäessä arvioidaan jalostamattoman luonnonenergian kulutusta, uusiutuvan energian käytön edistämistä sekä lämmitys-tapaa energiantuotannon yleisen tehokkuuden kannalta. Rakennuksessa käytettävien rakennustuotteiden ja taloteknisten järjestelmien sekä niiden säätö- ja mittausjärjestelmien on oltava sellaisia, että energiankulutus ja tehontarve rakennusta ja sen järjestelmiä käyttö-tarkoituksensa mukaisesti käytettäessä jää vähäiseksi ja että energiankulutusta voidaan seurata.

Esitämme seuraavia täsmennyksiä tai muutoksia:

Energiatehokkuuden vertailuluku

Energiatehokkuus-termi tulisi määrittää yksiselitteisesti eikä sitä saisi käyttää mm. E-lukua tarkoittaessa.

117g

... Energiatehokkuutta määritettäessä eri energiamäärät muunnetaan yhteenlaskettavaan muotoon energiamuotojen kertoimien avulla.

Ehdotetaan muutettavaksi:

... Energiatehokkuuden vertailulukua määritettäessä eri energiamäärät muunnetaan yhteenlaskettavaan muotoon energiamuotojen kertoimien avulla.

Muun energian käyttö

Energiatehokkuusvaatimukset vaikuttavat rakennuksen lämmitystarpeen vähenemiseen. Tällöin rakennuksessa kuluvan muun energian kulutus nousee yhä suurempaan rooliin. Tämä tulisi näkyä myös laissa. Energian tuotannon ja käytön lisäksi tulee nähdä tärkeänä resurssina energian jakelujärjestelmä ja sen tehokkuus, koska se muodostaa mm. merkittävän kustannusosuuden energian kokonaishinnasta.

117g

... Kunkin energiamuodon kerrointa määritettäessä arvioidaan jalostamattoman luonnonenergian kulutusta, uusiutuvan energian käytön edistämistä sekä lämmitystapaa energiantuotannon yleisen tehokkuuden kannalta.

Ehdotetaan muutettavaksi:

Kunkin energiamuodon kerrointa määritettäessä arvioidaan jalostamattoman luonnonenergian kulutusta, uusiutuvan energian käytön edistämistä sekä lämmitystapaa **ja muuta energian käyttöä** energiantuotannon **ja -jakelun** yleisen tehokkuuden kannalta.

Teho laissa

On erittäin hyvä, että lain tasolla tuodaan esiin ”tehontarve” (resurssitehokkuus) yhtenä energiatehokkuuden ulottuvuutena. Tämän merkitys tulisi ilmetä myös lain perustelumuiotiossa. Lain perustelumuiotiossa tulisi ilmetä taloudellisuustarkastelun periaatteet ja energian hinnoitteluun, erityisesti siirtohinnoittelun osalta, liittyvät epävarmuustekijät.

... Rakennuksessa käytettävien rakennustuotteiden ja taloteknisten järjestelmien sekä niiden säätö- ja mittausjärjestelmien on oltava sellaisia, että energiankulutus ja tehontarve rakennusta ja sen järjestelmiä käyttötarkoituksensa mukaisesti käytettäessä jää vähäiseksi ja että energiankulutusta voidaan seurata.

Teho asetuksenantovaltuutuksessa

Ympäristöministeriön asetuksella voidaan antaa uuden rakennuksen rakentamista, rakennuksen korjaus- ja muutostyötä sekä rakennuksen käyttötarkoituksen muutosta varten tarvittavia tarkempia säännöksiä:

1) rakennuksen, rakennusosien ja teknisten järjestelmien energiatehokkuuden vähimmäisvaatimuksista sekä näiden laskentatavasta rakennuksessa;

Ehdotetaan muutettavaksi asetuksenantovaltuutta:

- 1) rakennuksen, rakennusosien ja teknisten järjestelmien energiatehokkuuden vähimmäisvaatimuksista, tehonkulutuksesta sekä näiden laskentatavasta rakennuksessa

Luonnonvarojen kuluminen

Luonnonvarojen kuluminen käsitteenä on osa erittäin suurta ja laajavaikutteista kokonaisuutta ja liittyy keskeisesti kiertotalouteen. Tämän kokoluokan asia vaatii huolellista valmistelua ja ehdotammekin asetuksenantovaltuutuksesta pidättäytymistä ja asiakokonaisuuden nostamista Valtioneuvoston asetuksen tasolle.

Ympäristöministeriön asetuksella voidaan antaa uuden rakennuksen rakentamista, rakennuksen korjaus- ja muutostyötä sekä rakennuksen käyttötarkoituksen muutosta varten tarvittavia tarkempia säännöksiä:

4) rakennuksen käyttötarkoituksen perusteella tapahtuvasta energiatehokkuuden vaatimustasojen asettamisesta ja luonnonvarojen säästeliään kulumisen ottamisesta huomioon niissä;

Ehdotetaan muutettavaksi asetuksenantovaltuutta:

- 4) rakennuksen käyttötarkoituksen perusteella tapahtuvasta energiatehokkuuden vaatimustasojen asettamisesta.